

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 18 maj 2006 (30.5)
(OR. en)**

**7775/1/06
REV 1**

CONCL 1

FÖLJENOT

från: Ordförandeskapet

till: Delegationerna

Ärende: **EUROPEISKA RÅDET I BRYSSEL
DEN 23–24 MARS 2006**

ORDFÖRANDESKAPETS SLUTSATSER

För delegationerna bifogas en reviderad version av ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Bryssel (den 23–24 mars 2006).

1. Före mötet höll Europaparlamentets ordförande Josep Borrell en föredragning med efterföljande diskussion.
2. Europeiska rådet höll också en diskussion med Jean-Claude Trichet, ordförande för Europeiska centralbanken, Ernest-Antoine Seillière, ordförande för UNICE, och Cándido Méndez Rodríguez, ordförande för EFS, i närvaro av ordföranden för Europaparlamentet.
3. Europeiska rådet välkomnade rapporterna från den spanska ministerpresidenten om det permanenta vapenstillestånd som aviserats av terroristgruppen ETA.

DEN OMSTARTADE LISSABONSTRATEGIN FÖR SYSSELSÄTTNING OCH TILLVÄXT

4. Med stöd av lärdomarna av fem års genomförande av Lissabonstrategin beslutade Europeiska rådet i mars 2005 att starta om hela strategin från grunden. Man beslutade att lägga om prioriteringarna när det gäller sysselsättning och tillväxt i överensstämmelse med strategin för hållbar utveckling genom att i högre grad mobilisera alla tillämpliga nationella resurser och gemenskapsresurser. Man enades också om en ny förvaltningscykel som bygger på partnerskap och egenansvar.
5. Stats- och regeringscheferna gav på Hampton Court ny politisk kraft till den omstartade Lissabonstrategin, särskilt genom att betona hur europeiska värderingar kan genomsyra moderniseringen av våra ekonomier och samhällen i en globaliserad värld.

6. Slutligen utgjorde Europeiska rådets överenskommelse i december 2005 om budgetplanen för 2007–2013 ett viktigt framsteg genom att ge unionen medel att genomföra sin politik, inklusive en politik som bidrar till ett effektivt genomförande av den förnyade Lissabonstrategin. Mot den bakgrunden betonar Europeiska rådet vikten av att så snart som möjligt ingå det nya interinstitutionella avtalet för att genomföra överenskommelsen från Europeiska rådet i december 2005 och snabbt anta nödvändiga rättsliga instrument.
7. Situationen i Europa karakteriseras av ökad konkurrens från utlandet, en åldrande befolkning, högre energipriser och behovet av en tryggad energiförsörjning. Sedan slutet av 2005 sker gradvis en ekonomisk återhämtning med en tillväxt som förväntas återvända mot sin potentiella nivå 2006. EU förväntas skapa sex miljoner nya arbetstillfällen under treårsperioden 2005–2007 och därmed bidra till att minska arbetslösheten från en topp på 9 % vid slutet av 2004 med cirka 1 % 2007. En ytterligare minskning av arbetslösheten, en ökning av produktiviteten och av den potentiella tillväxten förblir dock unionens största utmaningar.
8. Behovet av att göra förberedelser inför utsikterna av åldrande befolkningar och ambitionen att till fullo dra nytta av globaliseringen kommer att bli de två främsta drivkrafterna för strukturreformerna. Det krävs ytterligare strukturreformer för att öka Europas konkurrenskraft och upprätthålla tillväxten och därigenom bidra till höjd levnadsstandard och skapandet av nya arbetstillfällen. Samtidigt är en lämplig makroekonomisk politik avgörande för att man fullt ut skall kunna skörda frukterna av strukturreformerna med avseende på tillväxt och sysselsättning. Om företagens och konsumenternas förtroende förbättras kommer det att bidra till att tillväxten varaktigt höjs till sin potentiella nivå. En beslutsam budgetkonsolidering kommer ytterligare att stärka förutsättningarna för fler arbetstillfällen och tillväxt.
9. Den ekonomiska återhämtningen är ett utmärkt tillfälle att med kraft fortsätta genomföra strukturreformer i linje med de nationella reformprogrammen och stärka budgetkonsolideringen i linje med den förnyade stabilitets- och tillväxtpakten. I detta sammanhang är konkreta mål och tidsplaner användbara verktyg för att påskynda genomförandet av de planerade reformerna och ge bättre resultat när det gäller tillväxt och sysselsättning.

10. Europeiska rådet välkomnar kommissionens meddelande "Dags att lägga in en högre växel", det arbete rådet har utfört och det faktum att alla medlemsstater snabbt har utarbetat sina nationella reformprogram på grundval av de integrerade riktlinjerna. De nationella reformprogrammen är inriktade på medlemsstaternas egna behov och särskilda förhållanden. Det välkomnar också framstegen med gemenskapens Lissabonprogram.
11. Europeiska rådet noterar att det i de nationella reformprogrammen råder bred samsyn om de viktigaste utmaningarna. Det noterar också att programmen innehåller en mängd lovande strategier som man kan ta del av och lära av. Europeiska rådet noterar dock samtidigt kommissionens åsikt att vissa nationella reformprogram skulle kunna innehålla mer specifika mål och tidsplaner och att de också skulle kunna vara mer detaljerade när det gäller konkurrens och avlägsnande av hinder för marknadstillträde. Ytterligare uppgifter bör tillhandahållas i fråga om budgetaspekterna i de planerade reformerna.
12. Medlemsstaterna har gjort stora ansträngningar för att inbegripa nationella parlament och företrädare från regionala och lokala myndigheter samt arbetsmarknadens parter och övriga berörda aktörer i det civila samhället vid utarbetandet av de nationella programmen. Det välkomnar också Europaparlamentets, Regionkommitténs och Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs initiativ för att öka egenansvaret på gemenskapsnivå. Det uppmanar Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén att fortsätta arbetet och begär att få sammanfattande rapporter till stöd för partnerskapet för tillväxt och sysselsättning i början av 2008.
13. Det är nödvändigt att de europeiska medborgarna engageras mer aktivt i processen så att de får större förståelse för hur reformer som genomförs i rätt tid och på rätt sätt kommer att bidra till större och bättre fördelat välstånd. Ett effektivt förnyat partnerskap för sysselsättning och tillväxt kräver ett aktivt bidrag och ansvarstagande från arbetsmarknadens parter. I detta sammanhang kommer deras nyligen godkända gemensamma fleråriga arbetsprogram att vara ett värdefullt instrument. Europeiska rådet välkomnar det finländska ordförandeskapets avsikt att hålla ett socialt trepartstoppmöte.

14. Europeiska rådet erkänner att utökade strukturreformer är särskilt viktiga för medlemsstaterna inom euroområdet och understryker behovet av en effektiv samordning av politiken på detta område, bl.a. som ett krav för en effektivare hantering av en asymmetrisk ekonomisk utveckling inom den monetära unionen.
15. Nu när de nationella reformprogrammen är på plats är det väsentligt att upprätthålla drivkraften genom att se till att de genomförs fullständigt och på utsatt tid, och vid behov stärka de åtgärder som fastställs i de nationella reformprogrammen, i linje med den ram, de förfaranden och de rapporteringskrav som fastställdes av Europeiska rådet i mars 2005 och de riktlinjer som antogs i juni 2005. Europeiska rådet
 - uppmanar därför medlemsstaterna att under hösten 2006 rapportera om de åtgärder som de, i enlighet med sina prioriteringar, har vidtagit för att genomföra de nationella reformprogrammen, med beaktande av kommissionens och rådets utvärdering i samband med den multilaterala övervakningen samt de överenskomna prioriterade åtgärder som omnämns nedan, och att ta hänsyn till de nationella reformprogrammen när de nationella strategiska referensramarna för sammanhållning utarbetas,
 - uppmanar rådet, kommissionen och medlemsstaterna att organisera utbytet av erfarenheter på ett praktiskt sätt, och kommissionen att i sin rapport till Europeiska rådets vårmöte 2007 om framstegen med genomförandet av de nationella reformprogrammen särskilt uppmärksamma de prioriterade åtgärderna och föreslå de eventuella ytterligare åtgärder som kan krävas.
16. Europeiska rådet bekräftar att de integrerade riktlinjerna 2005–2008 för sysselsättning och tillväxt fortfarande gäller. Inom denna ram enas det om följande:
 - **Specifika områden för prioriterade åtgärder** som rör investeringar i kunskap och innovation, företagens potential, särskilt när det gäller små och medelstora företag, och sysselsättningstillfällen för prioriterade kategorier (se del I) samt fastställande av en **energipolitik för Europa** (se del II).
 - Övergripande åtgärder för att **upprätthålla drivkraften** inom samtliga pelare i partnerskapet för tillväxt och sysselsättning (se del III).

DEL ETT

SPECIFIKA OMRÅDEN FÖR PRIORITERADE ÅTGÄRDER

17. Europeiska rådet enas om följande specifika områden för prioriterade åtgärder som skall genomföras före slutet av 2007 inom ramen för det förnyade partnerskapet för tillväxt och sysselsättning.

a) Större investeringar i kunskap och innovation

18. Med tanke på betydelsen av FoU för framtida tillväxt och för att finna lösningar på många av de problem som vårt samhälle ställs inför i dag upprepar Europeiska rådet det åtagande som gjordes i Barcelona, välkomnar de framsteg som gjorts när det gäller att fastställa specifika nationella mål och uppmanar alla medlemsstater att främja politik och åtgärder i riktning mot det fastställda övergripande målet på 3 % senast 2010, med beaktande av medlemsstaternas olika utgångspunkter (se bilaga I). För att tillhandahålla fler och bättre resurser för forskning och innovation bör medlemsstaterna mer inrikta sina offentliga utgifter på forskning och innovation samt främja FoU i den privata sektorn, i synnerhet genom att förbättra sin uppsättning av stödinstrument.
19. Europeiska rådet uppmanar till ett snabbt antagande av det **sjunde ramprogrammet** för forskning och utveckling och det nya programmet för konkurrenskraft och innovation. Det uppmanar till ett snabbt inrättande av Europeiska forskningsrådet som skall arbeta på grundval av kriterier som syftar till att ytterligare höja kompetensen hos Europas bästa forskarlag. Åtgärder som vidtagits enligt ramprogrammet för forskning bör samordnas bättre med andra europeiska och nationella åtgärder för att främja offentlig-privata partnerskap, bland annat mellanstatliga initiativ såsom Eureka.
20. Europeiska rådet uppmanar EIB att stödja innovation och att stärka sina åtgärder för FoU genom ett finansieringsinstrument för riskdelning som skall utformas snarast möjligt. Europeiska rådet förväntar sig att upp till 30 miljarder euro i riskkapital och garanterade banklån görs tillgängliga genom de nya finansiella instrumenten på grundval av samfinansiering från EIB:s och EU:s budget för perioden fram till 2013 och deltagande från den privata sektorns sida.

21. **En dynamisk miljö** bör främjas genom skapandet av attraktiva kluster. Medlemsstaterna uppmanas att skapa en enda, öppen och konkurrenskraftig europeisk arbetsmarknad för forskare, särskilt genom att undanröja de kvarstående hindren för geografisk och intersektoriell rörlighet och genom att förbättra anställnings- och arbetsvillkoren för forskare och dra till sig unga forskningstalanger till forskarkarriärer. Samarbete och tekniköverföring mellan offentlig forskning och näringslivet bör förbättras, både inom och över nationsgränserna, och även genom att det skapas förutsättningar för utplacering av forskare i näringslivet.
22. En genomgripande ansats för innovationspolitik kan uppnås genom stöd till marknader för innovativa varor och tjänster och spetskompetens inom forskning i ny teknik, inklusive informations- och kommunikationsteknik (IKT) och miljöinnovationer. Detta kräver bland annat att man identifierar en bästa praxis för innovationspolitiken som har störst förutsättning att skapa ett reellt mervärde och främja produktiviteten. Dessutom bör förbindelserna stärkas mellan FoU, innovationssystem och företagsvärlden för att förbättra effektiviteten i innovationsprocessen och förkorta den tid som innovationer behöver för att mogna och omvandlas till kommersiella produkter och tjänster. Europeiska rådet efterlyser därför en innovationsstrategi på bred grund för Europa som omvandlar kunskapsinvesteringar till produkter och tjänster. Europeiska rådet noterar i detta sammanhang betydelsen av Aho-rapporten "Att skapa ett innovativt Europa" och uppmanar kommissionen att utvärdera rekommendationerna i denna och det inkommande ordförandeskapet att rapportera om framstegen före utgången av 2006.
23. **Utbildning** är en betydelsefull faktor för att utveckla EU:s långsiktiga potential för konkurrenskraft liksom för social sammanhållning. Strävan att finna kompetens och innovation på alla utbildningsnivåer, i synnerhet genom bättre förbindelser mellan högre utbildning, forskning och företag, är avgörande. Reformerna måste också påskyndas för att säkerställa högkvalitativa utbildningssystem som är både effektiva och rättvisa. Nationella strategier för livslångt lärande bör ge alla medborgare de färdigheter och kvalifikationer de behöver, med ökat stöd på gemenskapsnivå genom utbildningsprogram såsom Erasmus och Leonardo. För att stödja större rörlighet och en effektiv arbetsmarknad behövs det också framsteg avseende en europeisk ram för kvalifikationer.

24. **Investeringar i utbildning** ger hög avkastning som avsevärt uppväger kostnaderna och sträcker sig långt bortom 2010. De bör inriktas på områden med hög ekonomisk avkastning och avsevärda sociala resultat. Utbildning måste inta en central plats i reformagendan från Lissabon och i detta sammanhang kommer programmet för livslångt lärande 2007–2013 att vara av avgörande betydelse. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna att i enlighet med nationell praxis underlätta universitetens tillgång till kompletterande finansieringskällor, även privata, och att undanröja hinder för offentlig-privata partnerskap med företag. Vidare betonar det den avgörande roll universiteten och deras forskarpersonal spelar för spridningen och överföringen av forskningsresultat till näringslivet och därmed behovet att utveckla ledarskapskompetens och färdigheter hos de berörda personerna. Europeiska rådet ser fram emot kommissionens rapport om högre utbildning som särskilt kommer att ta upp förhållandet utbildning-forskning-innovation samt förbindelserna mellan universiteten och näringslivet.
25. Europeiska rådet noterar betydelsen av kommissionens meddelande om ett europeiskt teknikinstitut och kommer ytterligare att granska idéerna för att, tillsammans med andra åtgärder, förstärka nätverk och synergi mellan forsknings- och innovationsgrupper på hög nivå i Europa. Europeiska rådet erkänner att ett europeiskt teknikinstitut, byggt på nätverk på yppersta nivå och öppet för alla medlemsstater, kommer att vara en viktig åtgärd för att fylla det nuvarande gapet mellan högre utbildning, forskning och innovation, tillsammans med andra åtgärder som förstärker nätverk och synergi mellan forsknings- och innovationsgrupper på hög nivå i Europa. Europeiska forskningsrådet bör i detta sammanhang vara vägledande. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag om ytterligare åtgärder senast i mitten av juni 2006.

b) Frigörande av företagens potential, särskilt när det gäller de små och medelstora företag

26. Konsensus råder om den övergripande betydelsen av en stark och konkurrenskraftig industriell bas i Europa och därmed om behovet av ett modernt och enhetligt koncept för tillverkning i EU. Europeiska rådet framhåller vikten av att få en riktig avvägning mellan horisontella och sektoriella tillvägagångssätt och hänvisar till behovet av att förbättra överensstämmelsen i de politiska åtgärderna för att i högre grad kunna dra fördel av potentiella synergier. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna att proaktivt utforma nationella strategier och genomföra åtgärder i syfte att främja konkurrenskraft, innovation och produktivitet genom en politik som under pågående internationaliseringsprocess och strukturförändringar tar fasta på den sociala dimensionen och enskildas behov.
27. Europeiska rådet erkänner den enorma betydelsen av att skapa ett mer gynnsamt företagsklimat, särskilt för små och medelstora företag vilka är ryggraden i den europeiska ekonomin. På gemenskapsnivå har betydande framsteg gjorts, särskilt genom kommissionens grundliga och välavvägda konsekvensbedömningar av nya förslag och den dimension av dessa som ger förstärkt konkurrenskraft, samt det rullande programmet för förenkling. För att komplettera detta på nationell nivå uppmanar Europeiska rådet medlemsstaterna att införliva, verkställa och fullt ut genomföra gemenskapslagstiftningen så att konsumenterna, arbetstagarna och näringslivet kan dra nytta av den inre marknaden.
28. Små och medelstora företag innehar en avgörande roll för att skapa tillväxt och bättre arbetstillfällen i Europa. Det finns behov av att utveckla en genomgripande stödpolitik för alla slags små och medelstora företag samt ett regelverk som är enkelt, öppet och lätt att tillämpa. Principen "att tänka småskaligt först" måste tillämpas systematiskt och bli en vägledande princip för all relevant lagstiftning både på gemenskapsnivå och nationellt. Europeiska rådet uppmanar därför kommissionen att lägga fram förslag om specifika bestämmelser för att stimulera små och medelstora företags tillväxt och utveckling, t.ex. längre övergångsperioder, lägre avgifter, enklare rapporteringskrav och undantag. Europeiska rådet förväntar sig också att kommissionen fortsätter hjälpa medlemsstaterna att anpassa politiken för små och medelstora företag och främja dialogen med alla intressenter.

29. Kommissionen uppmanas att börja mäta de administrativa kostnader som är förbundna med EU-bestämmelser inom specifika områden, att ägna särskild uppmärksamhet åt små och medelstora företag och att fastställa vilka kostnader som direkt härrör från EU-lagstiftningen och vilka kostnader som härrör från medlemsstaternas olika sätt att införliva EU:s bestämmelser. Detta arbete bör samordnas med pågående nationella initiativ. Kommissionen uppmanas mot denna bakgrund att undersöka alternativa möjligheter att införa mätbara mål inom specifika sektorer för att minska den administrativa bördan samt att lämna en lägesrapport till rådet före utgången av 2006. Europeiska rådet välkomnar kommissionens engagemang för att ytterligare minska små och medelstora företags statistikbörda.
30. Medlemsstaterna bör senast 2007 inrätta ett enda kontaktställe (one-stop-shop), eller arrangemang med likvärdig verkan, som gör det möjligt att snabbt och enkelt starta företag. Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att väsentligen minska den genomsnittliga tid det tar att starta ett företag, särskilt ett litet eller medelstort företag, med målet att detta var som helst i EU före utgången av 2007 skall gå på en vecka. Avgifterna för att starta företag bör vara så låga som möjligt och att rekrytera en första anställd person bör inte involvera mer än en kontaktpunkt inom den offentliga förvaltningen.
31. Europa behöver fler entreprenörer med lämpligt yrkeskunnande för att med framgång kunna konkurrera på marknaderna. Europeiska rådet framhåller därför behovet av att skapa ett allmänt positivt klimat för företagande och lämpliga ramvillkor för att underlätta och uppmuntra entreprenörskap och uppmanar därför medlemsstaterna att förstärka respektive åtgärder, bland annat genom entreprenörsutbildning på lämplig nivå. Kommunikations- och medieindustrin samt de kreativa branscherna i allmänhet kan också spela en viktig roll för att främja entreprenörskap och uppmuntra människor till att välja en entreprenörskarriär. I de nationella reformprogrammen liksom i rapporterna bör det dessutom uttryckligen nämnas åtgärder för att förbättra affärsklimatet för små och medelstora företag och för att uppmuntra fler människor, i synnerhet kvinnor och ungdomar, att bli entreprenörer.

32. En helt integrerad finansmarknad och tillräcklig tillgång till finansiering är avgörande för små och medelstora företags tillväxt. Om inte detta hanteras på ett riktigt sätt kommer bristen på finansiering att fortsätta att hindra innovation i små och medelstora företag. På gemenskapsnivå skall medel göras tillgängliga genom finansieringsinstrumenten enligt de kommande gemenskapsprogrammen, i synnerhet det sjunde ramprogrammet för forskning och programmet för konkurrenskraft och innovation. Rådet uppmanar dessutom medlemsstaterna att utnyttja strukturfondernas potential maximalt med hjälp av traditionella och nya finansieringsinstrument, t.ex. Jeremie. Mer uppmärksamhet förtjänar även de små och medelstora företagens potential när det gäller immateriella rättigheter. De små och medelstora företagens tillträde till marknaderna kommer vidare att förbättras genom att deras tillträde till marknaderna för offentlig upphandling och standardisering underlättas samt genom stöd till deras internationalisering.
33. Europeiska rådet välkomnar att kommissionen avser att fullt ut beakta behovet av att överväga att ändra de nuvarande bestämmelserna för statligt stöd som är relevanta för små och medelstora företag och att förenkla administrativa förfaranden, bland annat genom att tillåta bredare gruppundantag utan att ge avkall på målsättningen med lägre och mer målinriktat statligt stöd. I detta sammanhang noterar det möjligheterna till investerings- och sysselsättningsstöd på upp till 15 miljoner euro för små och medelstora företag, utan krav på anmälan. Det välkomnar också kommissionens avsikt att granska möjligheten att fördubbla beloppet för minimitaken, med fullt beaktande av de pågående samråden och i linje med fördraget och gällande rättspraxis. Med beaktande av konkurrenskraftens externa aspekter anses det mer allmänt att översynen av statligt stöd bör främja en hög investeringsnivå i Europa och göra Europa attraktivt för framtida investeringar.

c) Ökade tillfällena till sysselsättning för prioriterade kategorier

34. En ökning av sysselsättningen i Europa förblir en av de främsta reformprioriteringarna. De senaste årens arbetsmarknadsreformer börjar bära frukt. Ett huvudmål är att öka deltagandet på arbetsmarknaden, särskilt bland ungdomar, kvinnor, äldre arbetstagare, personer med funktionshinder, lagliga migranter och minoriteter. För att nå dessa mål bör arbetet bedrivas i nära samarbete med arbetsmarknadens parter.

35. När Europa nu tar tillvara sina förbättrade ekonomiska framtidsutsikter för att skapa fler och bättre arbetstillfällen krävs det en ökad satsning för att genomföra den europeiska sysselsättningsstrategin och de tre prioriterade åtgärderna: att få in och behålla fler människor på arbetsmarknaden, att öka arbetskraftsutbudet och modernisera de sociala trygghetssystemen, att förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga samt öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter. Bättre arbetsorganisation, arbetslivets kvalitet och kontinuerlig fortbildning av arbetstagarna är faktorer som bör analyseras i syfte att öka arbetskraftens produktivitet.
36. Med tanke på den successiva ekonomiska återhämtning som pågår behövs aktiva åtgärder för att åstadkomma en ökning av den europeiska sysselsättningen med minst 2 miljoner jobb årligen fram till 2010 som ännu ett steg för att uppnå sysselsättningsmålen i partnerskapet för sysselsättning och tillväxt.
37. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna att
- utveckla en livscykelansats kring arbetet för att underlätta snabba övergångar mellan olika anställningar under hela arbetslivet och göra så att det totala antalet arbetade timmar i ekonomin ökar och att effektiviteten av investeringar i humankapital förbättras,
 - fortsätta eftersträva en övergång till aktiva och förebyggande åtgärder för att uppmuntra och hjälpa människor att få avlönat arbete,
 - bättre rikta åtgärderna till förmån för de lågutbildade och lågavlönade, i synnerhet de i arbetsmarknadens utkanter.
38. Det brådskar med att förbättra ungdomarnas situation på arbetsmarknaden och med att avsevärt minska ungdomsarbetslösheten. Europeiska rådet betonar därför att det krävs intensifierade satsningar för att i enlighet med de överenskomna målen för 2010 minska antalet elever med avbruten skolgång till 10 % och se till att minst 85 % av 22-åringarna har fullföljt en gymnasieutbildning. Alla ungdomar som gått ut skolan och går arbetslösa bör erbjudas anställning, lärlingsplats, vidareutbildning eller annan anställbarhetsfrämjande åtgärd inom sex månader senast vid utgången av 2007, och inom fyra månader senast 2010.

39. För att göra det mer attraktivt för äldre arbetskraft att arbeta längre framhåller Europeiska rådet att strategier för aktivt åldrande bör genomföras. Incitament för att förlänga arbetslivet, stegvis pensionering, deltidsarbete, förbättrad arbetslivskvalitet och målinriktade incitament för att se till att andelen äldre arbetstagare som deltar i utbildning ökar snabbare än genomsnittet för alla arbetstagare, bör i detta sammanhang övervägas.
40. Europeiska rådet erkänner att jämställdhetspolitiken är av avgörande betydelse för ekonomisk tillväxt, välstånd och konkurrenskraft och understryker att det är dags för ett kraftfullt åtagande på europeisk nivå för att genomföra strategier för att främja kvinnors sysselsättning och säkerställa en bättre balans mellan arbete och privatliv. Europeiska rådet godkänner därför den europeiska jämställdhetspakten (se bilaga II) och håller med om att tillgången på kvalitativ barnomsorg bör ökas i enlighet med medlemsstaternas egna nationella mål.
41. Europeiska rådet betonar behovet av att man i de nationella reformprogrammen mer systematiskt utvecklar allsidiga strategier för att förbättra arbetstagares och företags anpassbarhet. Europeiska rådet uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna att särskilt uppmärksamma den viktigaste utmaningen när det gäller balansen mellan flexibilitet och trygghet: Europa måste utnyttja det positiva inbördes beroendet mellan konkurrenskraft, sysselsättning och social trygghet. Medlemsstaterna uppmanas därför att i enlighet med den egna arbetsmarknadssituationen fortsätta att reformera arbetsmarknaden och socialpolitiken genom en integrerad metod som kombinerar flexibilitet med trygghet, vilken på lämpligt sätt är anpassad till särskilda institutionella miljöer, med beaktande av segmenteringen av arbetsmarknaden. I detta sammanhang kommer kommissionen också att i samarbete med medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter undersöka möjligheten att utarbeta gemensamma principer om kombinerad flexibilitet och trygghet. Dessa principer kan komma att bli en användbar referens när det gäller att skapa öppnare, mer anpassningsbara arbetsmarknader samt attraktivare och produktivare arbetsplatser.
42. Europeiska rådet noterar också i detta sammanhang kommissionens förslag att upprätta en europeisk fond, tillgänglig för medlemsstaterna, för justering för globaliseringseffekter för att tillhandahålla ytterligare stöd till arbetstagare som friställts till följd av större strukturella förändringar i världshandelsmönstren och bistå dem vid omskolning och ansträngningar för att söka ett nytt arbete och uppmanar rådet, Europaparlamentet och kommissionen att vidta lämpliga åtgärder för att fonden skall vara verksam snarast möjligt, helst från den 1 januari 2007.

DEL TVÅ
ENERGIPOLITIK FÖR EUROPA

43. Europeiska rådet noterar att Europa står inför ett antal utmaningar på energiområdet: den fortsatt svåra situationen på olje- och gasmarknaderna, det ökande importberoendet och den begränsade diversifiering som hittills uppnåtts, höga och instabila energipriser, växande global energiefterfrågan, säkerhetsrisker som påverkar producent- och transitländer liksom transportvägar, de ökande hot som klimatförändringarna innebär, långsamma framsteg avseende energieffektivitet och användning av förnybar energi, behovet av större öppenhet på energimarknaderna och ytterligare integrering och sammankoppling av nationella energimarknader med liberaliseringen av energimarknaden som är nära att slutföras (juli 2007), den begränsade samordningen mellan energiaktörerna samtidigt som stora investeringar behövs i infrastrukturen för energi. Att inte anta dessa utmaningar inverkar direkt på EU:s miljö, sysselsättning och tillväxtpotential.
44. För att möta dessa utmaningar och på grundval av kommissionens välformulerade grönbok "En europeisk strategi för en hållbar, konkurrenskraftig och trygg energiförsörjning" samt rådets bidrag efterlyser Europeiska rådet en energipolitik för Europa, som syftar till en effektiv gemenskapspolitik, enhetlighet mellan medlemsstaterna och konsekvens mellan åtgärder på olika politikområden och på ett balanserat sätt fullgöra de tre målen försörjningstrygghet, konkurrenskraft och miljöhållbarhet.
45. Europeiska rådet betonar att för att uppnå konsekvens mellan EU:s interna och externa politik, måste energipolitiken tillgodose kraven från många politikområden. Som en del av en tillväxtstrategi och genom öppna och konkurrenskraftiga marknader ger den upphov till investeringar, teknisk utveckling, inrikes- och utrikeshandel. Den är starkt kopplad till miljöpolitiken och har ett nära samband med sysselsättning, regionalpolitik och i synnerhet med transportpolitik. Dessutom får utrikes- och utvecklingspolitiken allt större betydelse för att främja de energipolitiska målen tillsammans med andra länder. Därför uppmanar Europeiska rådet till en ökad samordning mellan relevanta rådskonstellationer och uppmanar Europeiska kommissionen att beakta principerna om bättre lagstiftning i planeringen av den framtida verksamheten.

46. Energipolitiken för Europa bör utvecklas med vederbörlig kunskap om och förståelse för medlemsstaternas energibehov och energipolitik samt med beaktande av energisektorns strategiska roll. Energipolitiken för Europa bör därför grundas på gemensamma perspektiv om långsiktig tillgång och efterfrågan och en objektiv, öppen bedömning av fördelarna och nackdelarna med alla energikällor samt på ett väl avvägt sätt bidra till dess tre huvudsakliga mål:

a) Att öka försörjningstryggheten genom

- utveckling av en gemensam yttre politik till stöd för energipolitiska mål och främjande av energidialoger mellan EU och dess medlemsstater å ena sidan och deras viktigaste partner (producent-, transit- eller konsumentländer) å andra sidan, i samverkan med relevanta internationella organisationer,
- intensifierad diversifiering avseende externa och interna källor, leverantörer och transportvägar med stöd av investeringar i nödvändiga infrastrukturer, inberäknat LNG-anläggningar,
- säkerställande av gemensamma operativa tillvägagångssätt för att hantera krissituationer i en anda av solidaritet, med beaktande av subsidiaritet.

b) Att säkerställa de europeiska ekonomiernas konkurrenskraft och att energi tillhandahålls till rimliga priser till fördel för både företag och konsumenter i ett stabilt regelverk, genom

- samarbete med medlemsstaterna för att senast i mitten av 2007 fullborda öppnandet av den inre marknaden för el och gas för alla konsumenter och därvid godta de speciella förhållanden som råder i några små och isolerade medlemsstater,
- säkerställande av en fullständig, effektiv och öppen tillämpning av lagstiftningen för den inre marknaden, vilken också bör ha en nyckelroll för försörjningstryggheten,
- främjande av ett tillvägagångssätt som liknar det för den inre energimarknaden när det gäller grannländer och ökad samordning mellan tillsynsmyndigheter på energiområdet plus en mer framträdande roll för dessa,

- påskyndande av utvecklingen av regionalt energisamarbete inom EU genom underlättande av integreringen av regionala marknader med EU:s inre marknad och vidareutveckling av denna med särskild hänsyn till länder och regioner som i hög grad är avskurna från EU:s energimarknad,
- främjande av en snabb och enhetlig utveckling av lagring och infrastruktur, i synnerhet när det gäller gas- och elektricitetssammanlänknings, med målet – på elsidan – minst 10 % av medlemsstaternas installerade produktionskapacitet och, vilket Europeiska rådet också enades om i Barcelona 2002, finansieringskraven bör framför allt uppfyllas av de företag som berörs,
- översyn av befintliga direktiv och regelverk för att påskynda de administrativa tillståndsförfarandena för investeringsprojekt och utveckla ett regelverk som gynnar sådana projekt.

c) Att främja miljöhållbarhet genom

- ett starkare EU-ledarskap genom att anta en ambitiös och realistisk handlingsplan för energieffektivitet med beaktande av EU:s potential för en energibesparing på 20 % till 2020 enligt kommissionens beräkningar och med beaktande av de åtgärder som medlemsstaterna redan genomfört,
- ett starkare EU-ledarskap genom att fortsätta utvecklingen i hela EU av förnybara energikällor (färdplan) på grundval av en analys av kommissionen om hur man skall uppnå befintliga mål (2010) och hur man på ett kostnadseffektivt sätt upprätthåller de nuvarande långsiktiga insatserna, t.ex. att överväga hur man till 2015 skall öka andelen förnybara energikällor, att överväga ett mål på 15 %, och andelen biodrivmedel, att överväga ett mål på 8 %, och utveckling av en strategi på medellång och lång sikt för att minska EU:s beroende av energiimport på ett sätt som uppfyller målen i strategin för tillväxt och sysselsättning, med beaktande av de problem som råder på öar och i regioner som i hög grad är avskurna från EU:s energimarknad,
- tillämpning av handlingsplanen för biomassa,

- slutförande, i samband med utvecklingen av en EU-strategi på medellång och lång sikt för att bekämpa klimatförändringarna, av översynen av EU:s system för handel med utsläppsrätter som ett instrument för att uppnå målen avseende klimatförändringarna på ett kostnadseffektivt sätt, som ger investerarna garantier på medellång och lång sikt, och bedömning av potentialen inom olika sektorer när det gäller dessa mål,
- säkerställande av tillräckligt stöd till energieffektivitet, hållbar energi och utsläppssnål teknik från forskning, teknisk utveckling och demonstration, nationella instrument och gemenskapsinstrument.

47. För att uppnå dessa huvudmål bör energipolitiken för Europa

- säkerställa öppenhet och icke-diskriminering på marknaderna,
- vara konsekvent med konkurrensreglerna,
- vara konsekvent med förpliktelserna om allmännyttiga tjänster,
- till fullo respektera medlemsstaternas suveränitet över primära energikällor och val av energimix.

48. Europeiska rådet uppmanar Europeiska kommissionen och den höge representanten att nära samarbeta i den viktiga frågan om externa energiförbindelser och bidra till en EU-strategi som kan diskuteras vid nästa möte i Europeiska rådet.

49. Europeiska rådet välkomnar kommissionens avsikt att regelbundet och med början 2007 göra en strategisk energiöversyn som framför allt fastställer de målsättningar och åtgärder som krävs för en extern energipolitik på både medellång och lång sikt. Medlemsstaterna skulle vid det tillfället kunna rapportera om åtgärder av europeiskt intresse. Förberedande diskussioner bör äga rum under senare delen av 2006.

50. Bilaga III innehåller en rad möjliga åtgärder som kan bidra till ovannämnda mål. Beslut om nya åtgärder bör fattas i synergi med det arbete som sker inom befintliga internationella institutioner, forum, mekanismer eller processer. Europeiska rådet uppmanar därför kommissionen och rådet att utarbeta en serie åtgärder med en klar tidsplan så att Europeiska rådet kan anta en prioriterad handlingsplan vid vårmötet 2007.

51. Med tanke på de utmaningar som måste besvaras uppmanar Europeiska rådet kommissionen att börja med följande åtgärder:
- Lägga fram en handlingsplan för energieffektivitet under första halvåret 2006.
 - Tillämpa handlingsplanen för biomassa.
 - Utveckla en prioriterad sammanlänkingsplan och underlätta genomförandet av prioriterade infrastrukturprojekt som bidrar till diversifierad försörjning och regionala marknadens integrering med EU:s inre marknad, och samtidigt notera de berörda företagens primära betydelse.
 - Effektivisera dialogen mellan EU och Ryssland, bland annat vad gäller ratificering av energistadgefördraget och ingåendet av transiteringsprotokollet när Ryssland har ordförandeskapet i G8.
 - Utveckla en strategi för att föra ut den interna energimarknadsstrategin till grannländerna.
 - Prioritera energin i tillräcklig hög grad i sjunde ramprogrammet.
 - Inleda en analys av långsiktiga perspektiv om tillgång och efterfrågan.
 - Förbättra öppenheten på energimarknaden, särskilt data om lagringskapacitet när det gäller gas och om oljelager.

TREDJE DELEN

UPPRÄTTHÅLLANDE AV DRIVKRAFTEN ÖVER HELA FÄLTET

a) Säkerställande av sunda och hållbara offentliga finanser

52. För närvarande har tolv EU-medlemsstater alltför stora underskott och skuldnivåerna överstiger 60 % av BNP i flera medlemsstater. Mot bakgrund av detta anmodar Europeiska rådet medlemsstaterna att utnyttja den fortgående ekonomiska återhämtningen för att fortsätta med budgetkonsolideringen i linje med stabilitets- och tillväxtpakten. I samband med den pågående återhämtningen bör medlemsstaterna göra snabba framsteg mot de medelfristiga målen och de medlemsstater som har ett alltför stort underskott bör eftersträva en ambitiös budgetkonsolidering för att så snart som möjligt eliminera sina stora underskott.
53. Det behövs ytterligare genomgripande reformer i många medlemsstater för att förbättra välfärdssystemens hållbarhet samt för att möta de ekonomiska och budgetmässiga konsekvenserna av en åldrande befolkning. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet rapporten om den åldrande befolkningens effekter på de offentliga utgifterna och bekräftar på nytt den trehövdade strategin som syftar till att minska statsskulden, höja sysselsättningsgraden och produktiviteten samt reformera pensionssystemen och sjuk- och hälsovårdssystemen. Åtgärder som motverkar ett tidigt utträde från arbetsmarknaden eller som minskar pensionskostnaderna bör främjas. Dessutom uppmanar Europeiska rådet kommissionen att tillsammans med rådet göra en omfattande bedömning av hållbarheten i medlemsstaternas offentliga finanser före utgången av 2006 med hjälp av den gemensamt överenskomna ramen, som kommer att diskuteras senare av rådet.
54. Europeiska rådet understryker behovet av att ytterligare effektivisera resursutnyttjandet i offentliga utgifter och förbättra effekten av skatter och göra detta mer ändamålsenligt för att förbättra kvaliteten på de offentliga finanserna och främja åtgärder för att förbättra tillväxt och sysselsättning i linje med prioriteringarna inom partnerskapet för tillväxt och sysselsättning.

55. Monetär integration ger upphov till starkare spridningseffekter bland medlemmarna. Medlemskap i euroområdet premierar framför allt en effektiv samordning av en politik inriktad på budgetdisciplin och flexibilitet för att klara av asymmetriska chocker och på fortsatt strukturanpassning, vilket behövs t.ex. för att hantera trendavvikelse i konkurrenskraften. I detta avseende är ytterligare budgetkonsolidering och förstärkta strukturreformer på varu-, tjänste-, arbets- och fastighetsmarknaderna särskilt viktiga för de EU-medlemsstater som tillhör euroområdet vilket kräver en effektiv samordning av politiken inom detta område.

b) Fullbordande av den inre marknaden och främjande av investeringar

56. Den inre marknadens utvidgning och fördjupning är en viktig faktor för att nå syftena med den förnyade strategin. Europeiska rådet efterfrågar därför följande:
- En slutlig överenskommelse om Reach-paketet före utgången av 2006 och – ifall Europaparlamentet och rådet kan nå enighet vid första behandlingen – om den närbesläktade förordningen om klassificering och märkning av farliga ämnen och preparat (blandningar).
 - Fullbordan av ett effektivt regelverk på EU-nivå och internationell nivå för skydd av immateriella rättigheter.
 - Ytterligare framsteg för att förenkla och modernisera moms- och tullsystemet.
 - Främjande av en helt integrerad och väl fungerande finansmarknad och bättre tillgång till finansiering, särskilt genom att genomföra de åtgärder som ingår i handlingsplanen för finansiella tjänster och kommissionens arbetsprogram enligt vitboken om politiken för finansiella tjänster (2005–2010), framsteg i fråga om clearing och avveckling av värdepapperstransaktioner, inrättande av ett gemensamt betalningsområde inom EU, stärkande av ramen för gränsöverskridande finansiella sektors övervakning och krishantering och ömsesidigt erkännande av redovisningsstandarder med Förenta staterna.

57. Europeiska rådet erinrar om sina slutsatser från mars 2005 och om konkurrenskraftsrådets slutsatser av den 13 mars 2006 och betonar att den inre marknaden för tjänster måste göras fullt fungerande, samtidigt som den europeiska sociala modellen bibehålls, genom att man säkrar en bred enighet om tjänstedirektivet. Europeiska rådet välkomnar omröstningen i Europaparlamentet och ser fram emot kommissionens ändrade förslag. Europeiska rådet noterar med tillfredsställelse kommissionens avsikt att i stor utsträckning basera sitt ändrade förslag på Europaparlamentets första behandling och uttrycker förhoppningen att institutionerna snabbt skall kunna avsluta lagstiftningsprocessen.
58. Europeiska rådet välkomnar kommissionens meddelande om hur övergångsordningarna för fri rörelse fungerar och noterar den utvärdering som ingår i detta. Med detta i åtanke, och mot bakgrund av gjorda erfarenheter, skall medlemsstaterna meddela kommissionen sina avsikter i enlighet med relevanta bestämmelser i 2003 års anslutningsfördrag.
59. Europeiska rådet uppmanar medlemsstaterna att införliva, verkställa och fullt ut genomföra EG-lagstiftningen för att ge konsumenter, arbetstagare och näringslivet möjlighet att dra nytta av konkurrenskraftiga och gränslösa marknader.
60. Europeiska rådet erinrar om Haagprogrammet från november 2004, enligt vilket laglig migration kan komma att spela en viktig roll för att förstärka den kunskapsbaserade ekonomin i Europa genom att den främjar ekonomisk utveckling och på så sätt bidrar till genomförandet av partnerskapet för tillväxt och sysselsättning. Det noterar kommissionens strategiska plan för laglig migration som lades fram i december 2005.

61. Med vederbörligt beaktande av subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen och vikten av att respektera gemenskapens regelverk understryker Europeiska rådet den vikt som det lägger vid bättre lagstiftning på nationell och europeisk nivå som ett centralt inslag för att nå målen i partnerskapet för tillväxt och sysselsättning och uppmanar alla institutioner samt medlemsstaterna att fullgöra sina respektive åtaganden, bl.a. genom en inträngande och väl avvägd konsekvensanalys med mätning av de administrativa kostnaderna, att genomföra det rullande programmet för förenkling för sådana prioriterade sektorer som avfallshantering samt byggnads- och bilindustrin. Onödiga byråkratiska bördor hämmar entreprenörsdynamiken och utgör ett betydande hinder för en mer innovativ och kunskapsintensiv ekonomi. Sådana bördor skadar framför allt små och medelstora företag, som svarar för två tredjedelar av arbetstillfällena i Europa.
62. Europeiska rådet välkomnar kommissionens avsikt att lägga fram en analys av hittills gjorda framsteg och av var det krävs ytterligare arbete för att man skall kunna fortsätta att göra framsteg inom alla områden som rör bättre lagstiftning: förenkling, konsekvensanalys, upphävande och återkallande, kodifiering, sektorsanalys, minskning av administrativa bördor, deltagande av näringslivet, små och medelstora företag. Europeiska rådet erinrar om att bättre lagstiftning också är en sak för medlemsstaterna att genomföra i sin nationella lagstiftning och i införlivandet av gemenskapslagstiftningen och bekräftar sitt åtagande att göra framsteg inom alla dessa områden.
63. Europeiska rådet erkänner vikten av en proaktiv konkurrenspolitik, ett regelverk som underlättar marknadstillträde och en reform av statligt stöd som bästa politiska instrument för att skapa incitament till innovation och fördela produktionsmedel effektivt. Det erkänner konkurrenskraftens viktiga roll när det gäller att garantera effektiva resultat för Europas nätverksindustrier. Det anmodar medlemsstaterna att vidta åtgärder på dessa områden.

64. Europeiska rådet erkänner att ett mer produktivt utnyttjande av informations- och kommunikationsteknik inom företag och administrativa organisationer över hela Europeiska unionen är av avgörande betydelse för partnerskapet för tillväxt och sysselsättning. En mer fokuserad, effektiv och integrerad politik för informations- och kommunikationsteknik både på europeisk och nationell nivå är nödvändig för att strategins mål för ekonomisk tillväxt och produktivitet skall kunna uppnås. Därvid noteras att sänkta avgifter för roaming är av vikt för konkurrenskraften. Europeiska rådet anmodar därför kommissionen och medlemsstaterna att kraftfullt genomföra den nya strategin i2010. Med tanke på informations- och kommunikationsteknikens betydelse uppmanar Europeiska rådet det kommande ordförandeskapet att återkomma till denna fråga före utgången av 2006.
65. Som stöd för fullbordandet och fördjupandet av den inre marknaden krävs det ytterligare insatser i syfte att göra framsteg mot utvidgning, förbättring och sammanlänkning av samt inbördes driftskompatibilitet hos europeisk infrastruktur. Europeiska rådet framhåller vikten av att genomföra de transeuropeiska nätprojekten på transport- och energiområdena och att medlemsstaterna och de europeiska institutionerna inför de rätta incitamenten för infrastrukturinvesteringar.
66. Europeiska rådet välkomnar EIB-gruppens bidrag till främjandet av tillväxt och sysselsättning som med utgångspunkt i den europeiska aktionen för tillväxt med nya finansieringsinstrument som kombinerar fleråriga EU- och EIB-resurser, kommer att förskjuta kvaliteten på bankens transaktioner mot högre mervärde och större risk och därigenom genom sitt inflytande få det privata kapitalet att i väsentlig grad öka tillgången till finansiering för tillväxtfrämjande investeringar i FoU, små och medelstora företag, infrastruktur och en trygg energiförsörjning i Europa.
67. Europeiska rådet uppmanar relevanta aktörer att omedelbart vidta nödvändiga uppföljningsåtgärder med beaktande av den slutliga överenskommelsen om budgetplanen och med iakttagande av den överenskomna ramen för EIB:s kapital (dvs. ingen kapitalökning före 2010 och självfinansiering med utnyttjande av reserver) samt behovet av att uppfylla uppgifterna enligt fördraget. Det understryker också behovet av ett nära samarbete mellan EIB och kommissionen liksom mellan EIB och EBRD för att de till fullo skall kunna utnyttja sin funktion som katalysatorer för ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

68. Europeiska rådet understryker dessutom vikten av att säkerställa öppna och konkurrenskraftiga marknader inom och utanför Europa. Ett ambitiöst och balanserat resultat av WTO-förhandlingarna om utvecklingsagendan från Doha kan ge ett väsentligt bidrag till europeisk tillväxt.

c) Främjande av social sammanhållning

69. Den nya strategin för arbetstillfällen och tillväxt bildar en ram där den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och socialpolitiken ömsesidigt förstärker varandra och säkerställer att det görs parallella framsteg för skapande av sysselsättning, konkurrenskraft och social sammanhållning i enlighet med europeiska värderingar. Om den europeiska sociala modellen skall vara hållbar, måste Europa öka sina insatser för att skapa en högre ekonomisk tillväxt, ökad sysselsättning och produktivitet samtidigt som den sociala integrationen och det sociala skyddet förstärks, i linje med målen i den sociala agendan.
70. Europeiska rådet förklarade under vårmötet i mars 2005 i samband med halvtidsöversynen av strategin att tillväxt och sysselsättning bidrar till social sammanhållning. I detta sammanhang välkomnar Europeiska rådet den gemensamma rapporten om socialt skydd och social integration och de nya målen och arbetsmetoderna på detta område och anmodar medlemsstaterna att lämna in nationella rapporter om socialt skydd och social integration för 2006–2008 senast i september 2006. Kommissionen och rådet kommer varje år att informera Europeiska rådets vårmöte om den gemensamma rapporten om framsteg på området för socialt skydd och social integration. Europeiska rådet framhåller också det potentiella bidraget från företag genom deras sociala ansvar och välkomnar det meddelande som kommissionen nyligen lade fram i detta ämne.
71. Europeiska rådet framhåller att politiken för socialt skydd och social integration nära måste samordnas med partnerskapet för tillväxt och arbetstillfällen både på nationell och europeisk nivå för att se till att den ekonomiska politiken samt sysselsättnings- och socialpolitiken påverkar varandra på ett positivt sätt och att socialt skydd betraktas som en produktionsfaktor.

72. Europeiska rådet bekräftar på nytt målet i partnerskapet för tillväxt och sysselsättning att det måste vidtas åtgärder som på ett verkningsfullt sätt minskar fattigdom och social utslagning senast 2010. Unionen och medlemsstaterna bör fortsätta politiken för social integration med dess flerdimensionella strategi genom att inrikta sig på målgrupper, t.ex. barn som lever i fattigdom. Europeiska rådet anmodar medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att snabbt få till stånd en avsevärd minskning av antalet barn som lever i fattigdom och ge alla barn, oavsett social bakgrund, lika möjligheter.
73. Europeiska rådet framhåller att med tanke på den demografiska förändringen i Europeiska unionen måste sysselsättningsgraden öka och möjligheten att kombinera arbete och familjeliv främjas. För att anta dessa demografiska utmaningar kommer det att bli nödvändigt att stödja strategier som gör det möjligt att kombinera arbetsliv med barn och familjeliv, lika möjligheter samt att främja solidariteten mellan generationerna, främja hälso- och sjukvård, förbättra omsorgen om barn och andra vårdbehövande till överkomliga priser, livslångt lärande och högre förvärvsfrekvens bland ungdomar, äldre arbetstagare och mindre gynnade grupper. Europeiska socialfonden kommer att spela en viktig roll i detta sammanhang.
74. Det krävs också ytterligare framsteg beträffande åtgärder för ungdomar, bl.a. genomförandet av den europeiska pakten för ungdomsfrågor. Europeiska rådet uppmuntrar medlemsstaterna att förstärka kopplingarna mellan politikområdena för utbildning, sysselsättning, social integration och rörlighet så att effektivare sektorsövergripande strategier kan utarbetas. Kommissionen och medlemsstaterna anmodas att engagera ungdomar och ungdomsorganisationer i genomförandet av den europeiska pakten för ungdomsfrågor.

d) *Miljömässigt hållbar tillväxt*

75. Utöver den betydelse som miljöpolitiken har i sig själv kan den ge ett viktigt bidrag till sysselsättning och tillväxt och ha en positiv inverkan på sådana viktiga sektorer som folkhälsa och hälso- och sjukvårdskostnader samt social integration och sammanhållning, liksom på utvecklingen av en energipolitik för Europa, bland annat främjandet av en trygg energiförsörjning och energieffektivitet.

76. Europeiska rådet godkänner följande handlingslinjer:

- Att kraftfullt främja och sprida miljöinnovationer och miljöteknik, bland annat genom handlingsplanen för miljöteknik och att överväga att fastställa prestandamål.
- Att följa upp klimathandlingsplanen från Montreal enligt Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, att utan dröjsmål förbereda alternativ i fråga om ett system efter 2012, som är förenligt med uppnåendet av målet 2 °C, genom en konstruktiv och bred dialog om långsiktigt samarbete och samtidigt genom ett förfarande enligt Kyotoprotokollet.
- Att se över strukturindikatorerna för miljön för att mer övergripande och enhetligt omfatta miljödimensionen i strategin för sysselsättning och tillväxt.
- Att snabbt uppnå EU:s målsättning att senast 2010 ha hejdat förlusten av biologisk mångfald, särskilt genom att införliva dess krav med all relevant politik inom ramen för Lissabonagendan, inbegripet utarbetandet av en strukturindikator för biologisk mångfald, och snabbt behandla och diskutera kommissionens meddelande om biologisk mångfald.
- Att undersöka särskilda åtgärder för att åstadkomma mer hållbara konsumtions- och produktionsmönster inom EU och globalt, bland annat utarbetande av en handlingsplan för hållbara konsumtions- och produktionsmönster inom EU, och uppmuntra till miljövänlig offentlig upphandling, bland annat genom att främja miljökriterier och mål för miljöprestanda, genom att granska förslaget till direktiv om främjande av rena vägtransportfordon så snart som möjligt och genom att göra framsteg i genomförandet av en ambitiös källrelaterad europeisk politik.
- Att ytterligare undersöka lämpliga stimulerande och avskräckande åtgärder och en reform av subventioner som har betydande skadliga effekter på miljön och som är oförenliga med hållbar utveckling, i syfte att stegvis avskaffa dem.

FoU-utgifter (2004) uttryckt i procent av BNP och medlemsstaternas mål i de nationella reformprogrammen

Medlemsstat	2004 ¹	Mål för 2010 eller andra år ²	Kommentarer
Belgien	1,93	3,00	
Tjeckien	1,28	2,06	Mål om 1 % offentlig FoU med beräknat 1,06 % privata utgifter
Danmark	2,61	3,00	Mål om 1 % offentlig FoU 2010
Tyskland	2,49	3,00	
Estland	0,91	1,90	
Grekland	0,58	1,50	
Spanien	1,07	2,00	
Irland	1,20	2,50 % av BNP	Mål för 2013
Frankrike	2,16	3,00	
Italien	1,14	2,5	
Cypern	0,37	1,0	
Lettland	0,42	1,50	
Litauen	0,76	2,00	
Luxemburg	1,78	3,00	
Ungern	0,89	1,8	Med ett ökat deltagande av den privata sektorn
Malta	0,273	0,75	
Nederländerna	1,77	3,00	
Österrike	2,26	3,00	
Polen	0,58	1,65	Mål för 2008
Portugal	0,78	1,80	Mål om 1 % offentlig FoU och tredubbling av privat FoU
Slovenien	1,61	3,00	
Slovakien	0,53	1,80	
Finland	3,51	4,00	
Sverige	3,74	4,00	Mål om 1 % offentlig FoU och oförändrad privat FoU
Förenade kungariket	1,79	2,50	Mål för 2014

¹ Källa: Eurostat. Merparten av uppgifterna är preliminära. De uppgifter som rör IT, LU och PT avser 2003.

² Källa: Nationella reformprogram, med Europeiska kommissionens beräkningar grundade på de mål som har lämnats av PT, SE.

EUROPEISKA JÄMSTÄLLDHETSPAKTEN

Med beaktande av den av kommissionen föreslagna färdplanen för jämställdhet och behovet att

- bidra till efterlevnad av EU:s ambitioner på jämställdhetsområdet i enlighet med fördraget,
- minska könsskillnaderna när det gäller sysselsättning och socialt skydd och därigenom bidra till ett fullt utnyttjande av den europeiska arbetskraftens produktionspotential,
- bidra till att möta de demografiska utmaningarna genom att främja en bättre balans mellan arbete och privatliv för kvinnor och män,

har Europeiska rådet antagit en europeisk pakt för att stimulera åtgärder på medlemsstats- och unionsnivå inom följande områden:

Åtgärder för att minska könsskillnaderna och motverka könsstereotyper på arbetsmarknaden:

- Främja kvinnors sysselsättning i alla åldersgrupper och minska skillnaderna mellan kvinnor och män när det gäller sysselsättning, bland annat genom att motverka alla former av diskriminering.
- Lika lön för lika arbete.
- Motverka könsstereotyper, i synnerhet sådana som rör den könssegregerade arbetsmarknaden och utbildningen.
- Undersöka hur välfärdssystemen bättre kan främja kvinnors sysselsättning.
- Verka för kvinnors makt i den politiska och ekonomiska sfären samt kvinnor som entreprenörer.
- Stimulera arbetsmarknadens parter och företagen att utveckla jämställdhetsinitiativ och verka för upprättande av jämställdhetsplaner på arbetsplatserna.
- Integrera ett jämställdhetsperspektiv i all offentlig verksamhet.

Åtgärder för att främja en bättre balans mellan arbete och privatliv för alla:

- Uppnå de mål som fastställdes av Europeiska rådet i Barcelona i mars 2002 om tillgången till barnomsorg.
- Förbättra tillgången till vård och omsorg för andra grupper.
- Främja föräldraledighet för både kvinnor och män.

Åtgärder för att förstärka styrningen genom integrering av ett jämställdhetsperspektiv och bättre uppföljning:

- Bevaka att jämställdhetsperspektivet beaktas vid konsekvensbedömningen av ny EU-politik.
- Vidareutveckla statistik och indikatorer uppdelade på kön.
- Fullt ut utnyttja de tillfällen som uppkommer tack vare inrättandet av det europeiska jämställdhetsinstitutet.

Den europeiska jämställdhetspakten samt årsrapporten om jämställdhet mellan kvinnor och män bör integreras i de fastställda uppföljningsmekanismerna i partnerskapet för tillväxt och sysselsättning. Härvid skall den europeiska ungdomspakten beaktas. Syftet bör vara att främja genomförandet av en integrering av jämställdhetsperspektivet i de åtgärder som vidtas enligt strategin. När medlemsstaterna rapporterar om genomförandet av sina nationella reformprogram för sysselsättning och tillväxt uppmanas de att införliva ett jämställdhetsperspektiv, i synnerhet för riktlinje 18. Kommissionen och rådet uppmanas att förfara på samma sätt i den årliga lägesrapporten om partnerskapet för tillväxt och sysselsättning.

EN ENERGIPOLITIK FÖR EUROPA

VÄGLEDANDE FÖRTECKNING ÖVER ÅTGÄRDER

De åtgärder som förtecknas nedan avser både interna och externa aspekter på energipolitiken och kan bidra till mer än ett av dess tre huvudmål. Att en specifik åtgärd nämns påverkar inte EG:s och medlemsstaternas kompetensfördelning.

FÖRSÖRJNINGSTRYGGHET

Att hantera avbrott i försörjningen

1. Att med erinran om medlemsstaternas primära ansvar för den nationella efterfrågan och i samverkan med befintliga mekanismer säkerställa tillgången till effektiva dämpande åtgärder och samordnande mekanismer vid en eventuell försörjningskris på grundval av principerna för solidaritet och subsidiaritet, t.ex. genom att överväga en flexibel kombination av de åtgärder som anges i direktivet om gasförsörjning, med beaktande av förbättrade uppgifter om gaslagringskapaciteten och gaslager.
2. Att förbättra efterfrågestyrningen, särskilt inom transport- och bostadssektorn, för att påskynda reaktioner på efterfrågesidan.
3. Att förbättra effektiviteten i gas- och oljeförsörjningen.

Intensifierad diversifiering

4. Medlemsstaterna bör intensifiera sina diversifieringsstrategier med beaktande av utvecklingen av ett gemensamt tillvägagångssätt avseende leverantörländerna eller transportvägarna. Nya vägar för tillförseln av gas bör öppnas, särskilt från regionen runt Kaspiska havet och Nordafrika. Denna diversifiering bör inte begränsas till externa källor utan inbegripa utveckling och utnyttjande av inhemsk energipotential och energieffektivitet.

5. Fullbordande av nätinfrastrukturen i öst-västlig riktning men också längs en nord-sydlig axel och av LNG-anläggningar (flytande naturgas) som bidrar till en sådan diversifiering bör påskyndas och mer konkurrenskraftiga LNG-marknader bör främjas.
6. Med förbehåll för konkurrenskrav, bör bidraget från de långfristiga kontrakten erkännas både i fråga om tillgång och efterfrågan.

Den yttre dimensionen av försörjningstrygghet

7. Utforma en samstämmighet som stöd för de energipolitiska målen vid kontakter med tredjeländer för att främja en mer samarbetsinriktad strategi för tillgång till energiresurser, stabilitet i transit- och producentländer samt energitrygghet. I detta avseende kommer den eftersträvade intensifierade diversifieringen att öka EU:s manöverutrymme i förbindelserna med tredjeländer.
8. Säkerställa att fördraget om energigemenskapen (med sydöstra Europa) träder i kraft 2006 och överväga att utvidga medlemskapet eller principerna till grannländerna.
9. Utforma en gemensam ram för att upprätta nya partnerskap med tredjeländer, bland andra transitländer, och förbättra de nuvarande. I denna ram bör hänsyn tas till geopolitiska konsekvenser av tredjeländers inställning i energifrågan. Partnerskap mellan konsumenter och producenter bör kompletteras med partnerskap konsumenter emellan. Alla forum bör utnyttjas för att föra dialogerna vidare, vilket kan ske regionalt (t.ex. OPEC, Euromed eller det område som omfattas av den nordiska dimensionen) om detta bidrar till effektiviteten, också för att bidra till att medla i fall som leder till att försörjningen påverkas. Medlemsstaterna bör på lämpligt sätt vara företrädare i dessa forum, särskilt i IEA (Internationella energiorganet).
10. För att få ut det mesta av dessa dialoger, liksom för att underlätta utvecklingsländers tillgång till hållbar energi och teknik med anknytning till denna, bör samverkan med internationella organisationer, inklusive internationella finansinstitut, utvecklas fullt ut.

11. Energidialogen med Ryssland bör vitaliseras på nytt och bli öppnare och effektivare till stöd för EU:s energimål, grundad på vårt ömsesidiga beroende i energifrågor och därigenom behovet av säkra och förutsebara investeringsförhållanden för såväl EU:s som Rysslands företag samt ömsesidighet när det gäller tillträde till marknader och infrastruktur och icke-diskriminerande tillträde för tredje part till rörledningar i Ryssland, för att säkerställa lika villkor när det gäller säkerhet, även kärnkraftssäkerhet, och miljöskydd. Avgörande insatser bör göras för att slutföra förhandlingarna om transiteringsprotokollet till energistadgan och säkerställa att Ryssland ratificerar energistadgefördraget.

MARKNADSKONKURRENS OCH INVESTERINGAR

Främjande av marknadsintegration till fördel för företag och konsumenter

12. Förbättra den regionala gränsöverskridande handeln och påskynda utvecklingen av den regionala energisamarbetet samtidigt som regionala energimarknaders integration i och ytterligare utveckling av EU:s inre marknad underlättas, särskilt genom lämpliga sammanlänkingsåtgärder. Därför bör kommissionen lägga fram en prioriterad sammanlänkingsplan senast i slutet av 2006 med åtgärder som skall vidtas på medlemsstatsnivå samt på gemenskapsnivå. Dessa åtgärder kommer också att bidra till att uppnå målet att få en sammanlänkingsnivå för el som motsvarar minst 10 % av den befintliga produktionskapaciteten i enlighet med vad som Europeiska rådet i Barcelona 2002 kom överens om.
13. Få näten att fungera som ett enda nät från slutanvändarens synpunkt genom att komplettera de tekniska regler som krävs för gränsöverskridande energihandel, förbättra hur gasmarknadens flexibilitetsinstrument fungerar, bland annat lagringskapaciteten, tillträde till nät och hantering av överbelastning på elmarknaden. Det förväntas att kommissionen i sin rapport om den interna energimarknaden 2006 kommer att ta itu med frågan om fullständigt och öppet tillträde till infrastruktur.
14. Säkerställa att befintlig lagstiftning genomförs fullt ut och på ett effektivt och öppet sätt. Genomförandet bör ske i enlighet med förpliktelserna om allmännyttiga tjänster och man bör se till att liberaliseringen även är gynnsam vad gäller tillgång till energi till rimliga priser. Vid denna liberalisering bör man även beakta medlemsstaternas förhållanden när det gäller diversifiering av leveranser för att undvika att leverantörer utanför EU får för stor kontroll.

15. Förbättra samarbetet och samordningen mellan tillsynsmyndigheterna och de systemansvariga på regional nivå, bland annat genom ett samordnat informationsutbyte, och på gemenskapsnivå, t.ex. genom att utgå från redan befintliga administrativa organ som Europeiska gruppen av tillsynsmyndigheter för el och gas.

Främjande av en enhetlig infrastrukturutveckling

16. Förbättra planeringen för investeringar på medellång och lång sikt och samordning av investeringar, särskilt när det gäller gränsöverskridande sammanlänknings-, gasinfrastruktur och LNG-anläggningar liksom produktionskapacitet, samt säkerställa ett företagsklimat som leder till fler långsiktiga investeringar genom ökad öppenhet och informationsutbyte grundat på medlemsstaternas egen planering. Detta bör bidra till att prioriterade energiinfrastrukturprojekt utan dröjsmål inleds.
17. Tillhandahålla en balanserad mekanism för långsiktiga kontrakt som kommer att skärpa konkurrensen på den inre marknaden och samtidigt säkerställa investeringsincentiv.
18. Se över befintliga direktiv och rättsliga ramar med tanke på behovet av att avsevärt skynda på de administrativa tillståndsförfarandena och samtidigt behålla miljö- och hälsonormer, i synnerhet genom att överväga tidsfrister för förfarandena.

HÅLLBAR ENERGI

Förnybar energi

19. Lägga fram kommissionens analys av hur de befintliga målen för förnybar energi (2010) skall uppnås och hur förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt ytterligare skall främjas (färdplan) på lång sikt, t.ex. att man överväger att öka dess andel till 15 % senast 2015 och på samma sätt främjar användningen av biodrivmedel inom transportsektorn genom att man överväger att öka deras andel till 8 % senast 2015, tillsammans med en konstruktiv dialog med oljeindustrin, och genom att man ger största möjliga stöd till forskning om och utveckling av den andra generationen biodrivmedel. De nya mål som ställs upp skall bygga på en ingående analys av ytterligare åtgärders potential och kostnadseffektivitet.

20. Främja användningen av biomassa för att diversifiera EU:s bränsleförsörjning, minska utsläppen av växthusgaser och erbjuda nya inkomst- och sysselsättningstillfällen på landsbygden genom att lägga fram förslag i handlingsplanen för biomassa i alla dess tre sektorer: uppvärmning och kylning, el och transport. Detta bör utvecklas inom ramen för en långsiktig bioenergistrategi efter 2010.
21. Minska juridiska och administrativa hinder för att ta förnybara energikällor i bruk genom att underlätta tillträde till näten, minska byråkratiskt krångel och säkerställa insyn, effektivitet och säkerhet hos stödsystemen.

Energieffektivitet

22. Med beaktande av EU:s besparingspotential på 20 % senast 2020 enligt kommissionens beräkningar bör kommissionen lägga fram förslag till en ambitiös och realistisk handlingsplan för energieffektivitet med syftet att stärka EU:s ledarskap så att den kan antas 2006, samt överväga hur tredjeländer kan förmås att göra framsteg i fråga om energieffektivitet.
23. Förbättra energieffektiviteten, i synnerhet i transportsektorn, med tanke på dess viktiga roll, med användning av kostnadseffektiva instrument, bland annat frivilliga avtal och utsläppsnormer.
24. Fullt ut genomföra lagstiftningen om energiprestanda i byggnader, effektiv slutanvändning och energitjänster.
25. Avsevärt förbättra kraftverkens effektivitet, särskilt genom att ytterligare främja användningen av kraftvärme.

Bidrag till politik rörande klimatförändringar

26. Bidra till utvecklingen av en EU-strategi på medellång och lång sikt för att bekämpa klimatförändringar efter 2012 och uppnåendet av de befintliga Kyotomålen.
27. På ett lämpligt sätt slutföra översynen av gemenskapens system för utsläppshandel som ett instrument för att på ett kostnadseffektivt sätt uppnå målen rörande klimatförändringar, med beaktande av följder för energipolitikens tre mål, för energimarknaderna, tillväxtpotentialen och medlemsstaternas industristruktur samt behovet av säkerhet på medellång och lång sikt.

28. I sina energidialoger med tredjeländer bör EU underlätta utvecklingen av hållbara och effektiva energisystem och använda en mer proaktiv metod för att bekämpa klimatförändringar, främja förnybar energi, teknik för låga utsläpp och energieffektivitet samt genomförandet av Kyotoprotokollets mekanismer.

ÖVERGRIPANDE ÅTGÄRDER OCH STÖDÅTGÄRDER

Evidensbaserat beslutsfattande

29. Utveckla analysverktyg (energimodeller och regionala scenarier samt indikatorer) samt verktyg för övervakning av marknader och lager för att ge EU en gemensam vision beträffande tillgång och efterfrågan i EU och dess partner på lång sikt i samverkan med andra internationella institutioner. I synnerhet uppmanas kommissionen till snabba framsteg beträffande sätt att få till stånd öppenhet och förutsebarhet när det gäller tillgång och efterfrågan på EU:s energimarknader och att komplettera arbetet i IEA samtidigt som dubbelarbete undviks.
30. Bedöma för- och nackdelar i alla enskilda energikällor med beaktande av energipolitikens tre mål. Bedömningen bör omfatta alla olika källor, från inhemska förnybara energikällor till rent kol och kärnenergens framtida roll i EU för de medlemsstater som vill fortsätta med detta alternativ.

Forskning, utveckling och demonstration – Teknisk utveckling

31. Öka prioriteringen av energifrågor i nationella budgetar och gemenskapsbudgetar för forskning, utveckling och demonstration, särskilt inom det sjunde ramprogrammet, koncentration på energieffektivitet, hållbar energi och teknik för låga utsläpp som svar på de utmaningar som EU står inför.
32. Stödja dessa tekniker genom en omfattande uppsättning plattformar och partnerskap med tredjeländer och underlätta möjligheterna att föra ut den teknik som forskningen får fram på marknaden, även genom relevanta gemenskapsinstrument, för att stärka EU:s ledarskap.

Samordning

33. För att få till stånd ett enhetligt genomförande av ovanstående prioriterade åtgärder bör gemensamma allmänna riktlinjer för energipolitikens olika delar som de har genomförts av medlemsstaterna utvecklas, med beaktande av medlemsstaternas skilda förhållanden.

UTTALANDE OM VITRYSSLAND

Europeiska rådet fördömer att de vitryska myndigheterna i morse grep fredliga demonstranter som utövade sin lagliga rätt till mötesfrihet för att protestera mot hur presidentvalet genomfördes.

Europeiska rådet beklagar de vitryska myndigheternas underlåtenhet att uppfylla OSSE:s åtaganden för demokratiska val och anser att presidentvalet i Vitryssland den 19 mars genomfördes på ett i grunden felaktigt sätt. På en kontinent med öppna och demokratiska samhällen är Vitryssland ett sorgligt undantag.

Europeiska rådet har därför beslutat att vidta restriktiva åtgärder mot dem som bär ansvaret för åsidosättandet av internationella normer för genomförande av val, inklusive president Lukasjenko. Vi kommer att fortsätta att agera i nära samordning med våra internationella partner.

Samtidigt välkomnar Europeiska rådet det hoppfulla meddelandet som Vitrysslands demokratiska opposition och civila samhälle har lämnat. Deras tappra ansträngningar att främja demokratin under utomordentligt svåra omständigheter förtjänar fullt erkännande och stöd från vår sida. Europeiska rådet uppberar sitt åtagande att engagera sig för det vitryska samhället genom att ytterligare förstärka sitt stöd för det civila samhället och demokratiseringen. Europeiska rådet kommer också att intensifiera de mellanfolkliga kontakterna och förbättra tillgången till oberoende informationskällor.

Europeiska rådet begär att alla gripna omedelbart släpps fria. Det uppmanar de vitryska myndigheterna att avstå från åtgärder mot kommande fredliga protester och anmodar sina internationella partner, i synnerhet Vitrysslands övriga grannländer, att inta samma hållning gentemot Vitryssland.